

Mărturisirea Adevărului, izvorul libertății noastre - o sinteză a activității Arhiepiscopiei Iașilor în anul 2017

Pe 3 februarie, în Sala „Iustin Moisescu” a Centrului Eparhial Iași, s-au desfășurat lucrările ședinței anuale de lucru a Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor. După slujba Sfintei Liturghii, cu binecuvântarea și sub președinția IPS Părinte Mitropolit Teofan, s-a întrunit acest organism deliberativ care a examinat și a aprobat rapoartele de activitate ale tuturor sectoarelor Centrului Eparhial. Alături de membrii Adunării Eparhiale, la ședință au mai participat reprezentanți ai mănăstirilor, ai protopopiatelor, ai școlilor teologice din eparhie și ai unor fundații sau asociații care își desfăsoară activitatea cu binecuvântarea Chiriarhului, pe teritoriul canonic al Arhiepiscopiei Iașilor. Vă prezentăm, mai jos, o sinteză a activității Arhiepiscopiei Iașilor în 2017.

Adevărul nu este un concept, o noțiune abstractă sau o afirmație verificabilă științific. Pentru creștini, Adevărul este o Persoană, este Însuși Iisus Hristos, Care a spus: „Dacă veți rămâne în cuvântul Meu, sunteți cu adevărat ucenici ai Mei; și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi” (Ioan 8, 31-32). E nevoie să ne întoarcem mereu la aceste cuvinte din Evanghelie, mai ales într-un context contemporan marcat din ce în ce mai mult de relativizarea oricăror valori și principii, de atâtea campanii de dezinformare și de tendințele totalitare ce izvorăsc din ideologia corectitudinii politice. A trăi hristocentric nu se poate decât în spațiul măntuitor al comunităților bisericești – parohiale sau de mănăstire. Astfel de comunități aduc mărturie lumii despre dragostea lui Dumnezeu, Cel ce S-a făcut Om, pentru ca omul să se poată îndumnezei.

În Arhiepiscopia Iașilor, în anul măntuirii 2017, căutând să împlinească această sfântă lucrare, **IPS Părinte Mitropolit Teofan și PS Părinte Episcop-Vicar Calinic Botoșaneanul** au săvârșit Sfânta Liturghie, Sfinte Taine sau ierurgii în lăcașuri de cult din toate cele **13 Protopopiate**, au vizitat **234 de parohii**, respectiv **87 de mănăstiri și schituri** din eparhie și au săvârșit slujba de sfântire, de resfântire și de punere a pietrei de temelie la **46 de biserici**. Pentru că e nevoie de „lucrători la secerișul Domnului” (cf. Matei 9, 38), anul trecut, au fost hirotoniți întru diacon **21** de candidați, dintre care **18** candidați au fost hirotoniți, ulterior, întru preot de mir. De asemenea, cei doi ierarhi au vizitat școlile teologice, au acordat numeroase audiențe, s-au întâlnit cu autoritățile locale și au fost prezenți la diferite evenimente, au participat la ședințele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, ale

Sinodului Metropolitan, ale Permanenței Consiliului Eparhial și ale Consiliului Eparhial.

Mănăstirea și parohia - spații ale libertății în Duhul Sfânt

Lucrarea ierarhilor și a clericilor nu se săvârșește decât împreună cu poporul drept-credincios. În Ortodoxie – ne spune Părintele Diacon Ioan Ică jr. –, „fiecare credincios e chemat să crească în Duhul Sfânt, în aşa fel încât să facă el Însuși experiența Adevărului, Care e Duhul Sfânt Însuși, participând la El și devenind o manifestare și o mărturie personală vie înațtea lumii a acestui Adevăr, Care e Duh și Libertate”. Iar pentru a mărturiși nu e întotdeauna nevoie de cuvinte. Dovadă și atâtea inimi atinse de mijlocirea unor sfinți precum Sfânta Cuvioasă ⇒

Parascheva sau Sfânta Mare Mucenită Tecla, cea întocmai cu apostolii, ale cărei sfinte moaște au fost aduse anul trecut la Iași, în miez de octombrie, de la Mănăstirea Neamț. Năzuința spre sfîntenie este, de altfel, o constantă atât pentru călugări, cât și pentru mireni.

În cele 97 de aşezăminte monahale din Eparhia Iașilor, dintre care 64 sunt mănăstiri, se nevoiesc **1.729 de viețuitori**. Anul trecut, au fost săvârșite **29** de tunderi în monahism și **21** de rasoforii, care s-au făcut în obștile monahale din Arhiepiscopia Iașilor, înregistrându-se și **22** de noi închinovieri. Conform datelor consemnate de **Sectorul administrativ bisericesc**, Arhiepiscopia Iașilor cuprinde, la finalul anului 2017, un număr de **1.225 parohii și 11 filii**, grupate în **13 protopopiate**, în care slujesc **1.184 de preoți**. Activitatea administrativ-bisericească a Arhiepiscopiei Iașilor a urmărit, și în anul precedent, buna chivernisire a „viei Domnului” și, mai ales, intensificarea comuniunii în Biserică. Această lucrare a fost posibilă și prin activitatea ostensorilor angajați în unitățile de cult și subunitățile Centrului Eparhial aflate pe raza celor **trei județe** – Iași, Botoșani și mare parte din Neamț –, din teritoriul canonic al eparhiei, persoane

care și-au împlinit slujirea cu sprijinul nemijlocit al credincioșilor din parohii, al slujitorilor din mănăstiri sau al altor instituții bisericești.

Și în anul 2017, **Oficiul canonico-juridic** a continuat misiunea de a promova dialogul și buna înțelegere în cadrul raporturilor juridice ale instituției, veghind asupra actelor juridice încheiate sau reprezentând instituția acolo unde legislația prevede și permite acest lucru.

A fi liber cu adevărat se învață

2017 a fost consacrat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca fiind „Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului” în Patriarhia Română. Este de notorietate „acel nor de mărturii” al unor clerci sau mireni care nu s-au lăsat intimidați de regimul opresiv comunist, ci au mărturisit curajos Adevărul – adică pe Însuși Hristos Domnul. Așa se face că cei mai mulți dintre ei au fost nevoiți să treacă prin ceea ce am putea numi „școala” închisorilor. Pentru că omul dobândește adevărata libertate nu în funcție de contextul social sau

politic, ci în funcție de modul în care se raportează la Dumnezeu. Apostolul Pavel, în Epistola a doua către Corinteni, învață că „Domnul este Duh, și unde este Duhul Domnului, acolo este libertate” (II Corinteni 3, 17). Iar celălalt mare Apostol, Sfântul Petru, avertizează că „ceea ce te biruiește, aceea te și stăpânește” (II Petru 2, 19). Cu alte cuvinte, nici închisoarea nu te poate opri când vrei să dobândești libertatea în Dumnezeu, nici libertățile, de orice natură ar fi ele, nu implică, în mod automat, situaarea noastră în sfera adevărării libertății. Totul depinde de alegerea noastră, de opțiunea noastră de a fi sau nu cu Dumnezeu. Iar a fi cu adevărat liber se învață.

Scolile teologice din cuprinsul eparhiei au intensificat, în 2017, prin mijloace specifice, această lucrare de a cultiva mintile și inimiile tinere în contextul unei libertăți marcate adesea de multe ispite.

În anul universitar 2016-2017, la **Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”** din Iași au fost înscrisi la cursuri **985** de studenți, dintre care **41** la doctorat. Au obținut titlul de licențiat **109** de candidați, **74** de studenți au absolvit masteratul și au fost acordate **sase titluri de doctor**. Din numărul total de studenți, masteranți și doctoranți, **33** au fost din afara granițelor țării. De asemenea, în cele **sase seminarii teologice**, au fost scolarizați **946 de elevi**.

Colegiul „Sfântul Nicolae” a oferit **90** de locuri de cazare studenților Facultății de Teologie „Dumitru Stăniloae”, la care s-a adăugat comunitatea de fete, care numără **23** de studente. În cadrul comisiilor în care acești tineri își desfășoară activitatea, s-au pus în practică 32.000 de ore de voluntariat și peste 150 de proiecte.

În mod special pentru studenți, dar și pentru toți cei pasionați de lectură creștină, pe parcursul anului 2017 au intrat în fondurile **Bibliotecii mitropolitane „Dumitru Stăniloae”** **2.137 de volume**, astfel încât fondul total existent la sfârșitul anului

trecut se ridica la **132.071 de volume**.

În județele din Arhiepiscopia Iașilor, **disciplina Religie** a fost predată, în anul școlar 2016-2017, de **762** de cadre didactice, iar filialele Asociației Părinti pentru Ora de Religie (APOR) au numărat **24.300** de membri. La **Scoala „Varlaam Mitropolitul”**, cursurile au fost frecventate de **196** de elevi, iar la **Grădiniță** au fost înscrise **115** copii. Grijă pentru educația sănătoasă a copiilor s-a reflectat și în atenția acordată părinților acestora, **Fundația „Varlaam Mitropolitul”**, împreună cu partenerii săi, organizând anul trecut Conferințele **„Ai copil. Învăță să fii părinte!”**.

În afara activităților curente, **Sectorul învățământ** a organizat sau a susținut, anul trecut, ateliere de formare, simpozioane sau manifestări de promovare a muzicii bisericești, ca de pildă: prima ediție a Festivalului Internațional de muzică Bizantină de la Iași, Festivalul-concurs Coral Internațional pentru Tineret „Gavril Musicescu” sau Masterclassul de cânt bizantin. În anul 2017, Centrul de Evenimente „Agora” a organizat și găzduit peste 150 de evenimente având ca beneficiari direcți aproximativ 20.000 de persoane.

Mărturisind Cuvântul, cultivând Duhul

A-L mărturisi pe Hristos implică și o asceză a mintii și a cuvântului. Nu mai putem vorbi oricum și orice. Îndemnul Apostolului Pavel adresat efeseniilor este la fel de actual și astăzi: „Vorbiți între voi în psalmi și în laude și în cântări duhovnicești, lăudând și cântând Domnului, în inimile voastre” (Efeseni 5, 19). Dar a slăvi mereu pe Dumnezeu nu implică o restrângere a capacitatei noastre omenești de a cuvânta, dimpotrivă. E un îndemn la a comunica sub inspirația Duhului Sfânt, deși într-un mod personal, cu Dumnezeu și cu toți oamenii. Prin aceasta dobândim adevarata libertate în exprimare, o libertate care utilizează, dar și transcende mijloacele actuale de comunicare – de la cele editoriale și jurnalistice, la cele artistice.

Astfel de activități au fost desfășurate, în 2017, de către **Sectorul Cultural și Comunicații Media** al Arhiepiscopiei Iașilor, prin intermediul **Centrului Cultural Misionar Doxologia. Editura și Tipografia Doxologia**. Editura și **Tipografia Doxologia** au publicat un număr de **98** de cărți

reprezentând **noutăți editoriale**. Pe parcursul anului 2017, Editura Doxologia a participat la **sapte targuri de carte**. De asemenea, editura a organizat 15 evenimente de prezentare de carte și a inițiat sau continuat relații de colaborare cu edituri de notorietate din străinătate. **Tipografia Albina** a imprimat, pe rotativa din dotare, ediția de Moldova a **Ziarului Lumina**, distribuită pe aria canonica a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, dar și alte publicații, **15** în total. Prin efortul acestei imprimerii a fost editat, într-un tiraj de **110.000 de exemplare**, și un **Ghid** de 12 pagini, oferit gratuit pelerinilor veniți în Iași cu prilejul hramului Sfintei Cuvioase Parascheva.

Departamentul Doxologia Media, responsabil de întreaga activitate mediatică a Centrului Eparhial Iași, a continuat dezvoltarea **portalului doxologia.ro**, acesta înregistrând, de-a lungul anului 2017, o medie de **43.736 de vizitatori unici** pe zi. Prin **Serviciul de programare informatică**, **Doxologia Media** a realizat și întreținut site-uri sau aplicații pentru alte unități ale Centrului Eparhial.

Editia de Moldova a **Ziarului Lumina** a avut, în anul 2017, o medie de **2.745 de abonați** pe lună. **Radio Doxologia** a avut emisie pe internet și a oferit ascultătorilor, în direct, pe lângă slujbele de la Catedrala Metropolitană din Iași, și transmisiuni ale unor evenimente cultural-bisericești, precum și o emisiune de o oră de tip magazin, difuzată prin emisie terestră, la nivel național, de **Radio Trinitas**. **Doxologia Media** a realizat o serie de emisiuni și rubrici radio sau TV, difuzate sau postate pe portalul doxologia.ro, dar și de parteneri precum Radio Trinitas, Trinitas TV, TVR, TVR Iași și TeleM. Materialele video produse de doxologia.ro au avut în anul 2017 un număr de **33.955.955 vizualizări** pe rețelele de socializare Facebook și YouTube.

Pentru a adânci și extinde și mai mult acest necesar domeniu, în octombrie 2017 s-a înființat

⇒ **Sectorul Comunicare și Relații Publice**, în cadrul Cancelariei Eparhiale. Principalele activități ale acestuia au constat în asigurarea relației cu reprezentanții mass-media și implicarea în organizarea de evenimente, colaborarea cu Doxologia Media pentru realizarea de texte și materiale audio-video, respectiv cu Editura Doxologia pentru organizarea și promovarea diverselor evenimente, cum ar fi lansările de carte. De asemenea, în colaborare cu Centrul Cultural Misionar Doxologia, Sectorul de Comunicare și Relații Publice a realizat emisiunile săptămânale „Pridvoarele Credinței” (difuzată pe TVR Iași și pe TVR 3), respectiv „Lumina Ortodoxiei” (transmisă de Iași TV Life). Totodată, anul trecut, în luna decembrie, au debutat două noi emisiuni: „Terapie pentru suflet” și „Dialoguri pe Cale” (difuzate de Infinit TV).

Slujirea aproapelui, o formă de mărturisire a Adevărului

Nu poate cineva să-L mărturisească pe Hristos, dacă nu e pregătit să treacă de la cuvântul Adevărului la fapta milostivă. Pe cei care se cantonează doar într-o atitudine declarativă, Mântuitorul îi apostrofează ferm: „Și pentru ce Mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți ce vă spun?” (Luca 6, 46). A fi sensibil la nevoiele aproapelui, a-l susține material, a-l cerceta în necazul ori în suferința lui, a dărui din cele cu care Dumnezeu te-a binecuvântat – acestea sunt forme de mărturisire care, adesea, nici nu au nevoie de suportul cuvintelor.

Opera socială și medicală a fost coordonată de **Sectorul pentru asistență socială și medicală** și a fost împlinită prin activitatea unităților furnizoare de servicii social-filantropice, educative și medicale, precum și prin filantropia parohiilor și mănăstirilor.

rilor din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, a birourilor de asistență socială, a cantinelor sociale, a centrelor pentru copii și bătrâni etc.

Misiunea social-medicală s-a desfășurat, de-a lungul anului 2017, mai ales pe trei mari direcții:

1) Activitatea filantropică a parohiilor, mănăstirilor, schiturilor și a preoților misionari din unități bugetare poate fi quantificată în servicii de tip cantină socială, centru de zi, în beneficii financiare și materiale, în hrana pentru pelerinii Hramului Sfintei Cuvioase Parascheva și altele. Au fost asistați peste **120.000 de beneficiari**, utilizându-se un buget de aproximativ **4,6 milioane lei**.

2) Birourile de asistență socială, cantinele sociale, Fundația „Solidaritate și Speranță” și alte ONG-uri, centrele pentru copii, bătrâni și persoane defavorizate de pe lângă Centrul Eparhial, protopopiate, parohii sau mănăstiri au oferit servicii sociale primare și specializate pentru **13.300 de beneficiari**, utilizându-se un buget total de **6.6 milioane lei**. **Fondurile „Păstorul cel Bun” și „Sfântul Vasile cel Mare”** au fost, în anul 2017, o sursă de sprijin pentru preotul din parohiile defavorizate, pentru familia preotului în dificultate și pentru activitățile misionare în parohii și protopopiate. În anul

precedent, contribuția Centrului Eparhial pentru aceste fonduri a fost de **1.000.000 lei**, iar o parte dintre parohii și protopopiate, ale căror posibilități materiale au permis acest lucru, au contribuit cu suma de **371.417 lei**.

3) În anul 2017, **Spitalul Providența**,

care are o capacitate de **102** paturi, cu un bloc operator cu două săli și nouă specialități, a asigurat asistență medicală prin activitatea a **145 de angajați**, iar **Policlinica Providența** a beneficiat de competența a **58** de cadre medicale și a oferit servicii de sănătate în **25** de specialități medicale. **Fundația Medicală Providența** a oferit servicii socio-medicale clinice și paraclinice în regim gratuit, precum și servicii medicale cu plată, promovând medicina **„de bună credință”**, cultivând solidaritatea în fața suferinței.

Servicii medicale gratuite au fost oferite de: Spitalul, Polyclinica și Fundația Medicală Providența din Iași, precum și prin unități medicale din teritoriu (cabinetele de medicină generală de pe lângă filiala Miclăușeni a Fundației Medicale Providența, mănăstirile Agapia și Văratic și Fundația „Iustin Pârvu” din județul Neamț). Pe lângă activitatea medicală, în contract cu CAS Iași și în regim de coplată de la pacienți, activitatea caritativă a utilizat un buget de **490.000 lei**, pentru **3.479** de beneficiari.

⇒ Dacă ar fi să cumulăm sprijinul acordat în 2017 unor persoane, comunități sau instituții de către Arhiepiscopia Iașilor, obținem un buget total de aproximativ **7,09 milioane lei**. La această sumă se mai adaugă activitatea filantropică de la nivelul parohiilor și mănăstirilor, ce însumează peste **4,6 milioane lei**.

Acestor acțiuni filantropice li s-au mai adăugat și alte acțiuni similare, derulate prin alte instituții sau chiar direct prin intermediul credincioșilor. Spre exemplu, prin contribuția **ocoalelor silvice bisericesti din Neamț, Iași și Bacău**, au beneficiat în mod gratuit de material lemnos un număr de **308** beneficiari. Volumul total de masă lemoasă oferit în cursul anului 2017 a fost de **10.703 m.c.**, cu o valoare totală a contribuției de **2.935.845 lei**.

Libertatea înseamnă viață

Omenește vorbind, libertatea mea se termină acolo unde începe libertatea celuilalt. Accentuarea egocentrismului din societatea actuală împinge însă pe unii să-și extindă tot mai mult aria de manifestare, atingând chiar spațiul sacru al vieții unei alte făpturi umane. Denuțând și ipocrizia, și paradoxul unor astfel de atitudini, un președinte american constată: „Am observat că toți cei care sunt în favoarea avortului au fost deja născuți”. Așadar, nu poți clama dreptul de a ucide un prunc în pântece ca fiind o expresie a libertății de alegere. Numai atunci când rămânem fideli lui Dumnezeu, libertatea noastră se face viață, căci Măntuitorul ne avertizează, precum pe Tânărul bogat: „De vrei să intri în viață, păzește poruncile” (Matei 19, 17).

Campaniile de informare din școli și din licee a tinerilor despre riscurile avortului au ajuns la inima a aproximativ 800 de elevi, iar prin programul de solidaritate pentru familia cu mulți copii – „Sfântul Stelian”, au fost

ajutate 150 de familii cu opt și peste opt copii. De asemenea, prin Centrul pentru femeile însărcinate aflate în dificultate – „Praesidio” au fost salvați de la avort 83 de copii și au fost consiliati peste 450 de femei prin linia telefonică gratuită 0800 800 116.

Acest tip de activitate este coordonată de către **Sectorul de Misiune, Statistică și Prognoză Pastorală**, care cuprinde mai multe departamente. Prin intermediul acestui sector, au fost organizate, anul trecut, **conferințele preotești semestriale** sub genericul „Familia preotului – mărturie de viață creștină în lumea de azi”.

Departamentul Tabere a organizat, în total, **11 serii** de tabere,

care au găzduit **1.429** de copii și tineri. Casa de tineret **Vestitorii Bucuriei** din Bălțătești a organizat șapte tabere tematice și de tratament de care au beneficiat 130 de persoane.

Departamentul de Misiune externă a intermediat semnarea unui Protocol de colaborare între Arhiepiscopia Iașilor și Mitropolia Basarabiei. În perioada verii, 640 de tineri și preoți din Republica Moldova au participat la șapte seminarii de formare și șase tabere organizate de acest departament. În 2017, două persoane din Arhiepiscopia Iașilor au lucrat la Centrul de Misiune Kidamali – Iringa din Mitropolia de Irinopolis (Tanzania, Africa), iar salariile a doi preoți locali au

⇒ fost susținute tot prin intermediul acestui departament.

Împărtășind cu ceilalți bucuria Domnului, cultivăm părtășia, comuniunea între noi. Nu se poate vorbi despre libertatea de a fi singur, ar fi un nonsens. Dintre toate categoriile de vârstă, tinerii, probabil, sunt cei mai însetați de libertate. Iar în mare parte, aceasta se explică prin dorința lor de a fi mereu în starea de comuniune, care este izvor de cunoaștere a celuilalt și prilej de cultivare a iubirii frățești.

Având ca temă un subiect de strictă actualitate, „Tânărul în căutarea libertății”, **Departamentul de Misiune pentru Tineret** a organizat **Întâlnirea Internațională a Tinerilor Ortodocși**, la care au participat **6.250 de tineri din 32 de țări**. Pentru desfășurarea acestui eveniment, s-au organizat 27 de seminarii de formare pentru pregătirea a 650 de voluntari, 147 de întâlniri cu participarea a 900 de preoți și 1.588 de tineri și 13 întâlniri de o zi cu tinerii din fiecare protopopiat. Acest departament a mai organizat, în colaborare cu ATOR Iași, **32 de tabere misionare**, cuprinzând **2.500** de copii și tineri din eparhie. De asemenea, a fost organizată Adunarea Tinerilor Creștin Ortodocși din Moldova, ediția a VIII-a, la care au participat **760 de tineri** din România și din diaspora.

Mâini ce lucrează în slujba Evangheliei

Despre cel mai râvnitor dintre Apostoli, Sfântul Pavel, avem mărturie că se străduia să se întrețină din lucrul mâinilor lui. Nu pentru că nu ar fi avut dreptul de a fi susținut de comunitățile pe care le încehea cu puterea Duhului Sfânt, ci pentru ca nu cumva, prin aceasta, „să se pună piedică Evangheliei lui Hristos” (cf. I Corinteni 9, 12). Așadar, între a binevesti Adevarul și a lucra pentru ca propovăduirea să aibă și un suport material nu este deloc

o incompatibilitate, ci chiar este o strânsă legătură. Activitățile economice ale unei eparhii au exact această menire. Producearea de lumânări, distribuirea de cărți sau de obiecte de cult, activitățile edititare sau cele din sfera silvică și din cea agricolă nu sunt expresii ale vreunui spirit întreprinzător, iubitor de profit, ci sunt iradieri contemporane ale gândirii apostolice pauline. Cu cât are o susținere materială mai completă, cu atât Biserica este mai liberă în acțiunile sale și poate veni în sprijinul mai multor categorii defavorizate, poate susține mai multe activități misionare și culturale aducătoare de câștiguri duhovnicești.

Prin intermediul **Sectorului economic-financiar** sau al **Sectorului agricol și silvic**, precum și al altor entități de profil economic, Arhiepiscopia Iașilor a susținut, din punct de vedere material, o serie de activități misionare, educative, filantropice sau culturale ale unor subunități sau ale unor fundații ce funcționează cu binecuvântarea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Activitatea silvică s-a desfășurat prin Ocoalele Silvice Bisericești Iași, Neamț și Bacău din cadrul **Asociației Silvice Bisericești Iași**. Întregul profit obținut din activitatea economică a ocoalelor silvice sau rezultând din cea agricolă a fost direcționat către susținerea operei pastoral-misio-

nare, social-filantropice și medical-caritative a Bisericii, conform Statutului Asociației Silvice Bisericești Iași și prevederilor din Codul Fiscal. O importantă sursă de susținere a acestor tipuri de activități menționate a constituit-o și valorificarea lumânărilor produse de **Fabrica de lumânări „Sfântul Mina”** a Centrului Eparhial.

Și **Librăriile mitropolitane „Sfânta Cuvioasă Parascheva”** au oferit, din veniturile lor, o consistență susținere a activităților specifice Bisericii. Acestea, împreună cu **Depozitul de carte și obiecte de cult „Sfântul Luca”**, au făcut eforturi pentru ca o icoană, o sfântă cruce, o carte de rugăciuni sau alte obiecte specifice cultului ortodox să ajungă acolo unde era nevoie de ele, adică în biserici și în casele credincioșilor.

În anul care s-a încheiat, **Centrul de Pelerinaj „Sfânta Cuvioasă Parascheva”** a organizat, în țară și în străinătate, un număr de **90** de pelerinaje, însumând **3.026** de pelerini. Pelerinii care au fost, la rândul lor, oaspeți ai Arhiepiscopiei Iașilor au beneficiat de găzduirea mănăstirilor și a schiturilor, dar și a unor centre special organizate în acest sens, cum ar fi **Centrul Cultural-Pastoral „Sfântul Daniil Sihastrul” de la Durău sau Centrul Social-Cultural „Sfântul Ilie” de la Miclăușeni**. Alături de aceste direcții de

acțiune, în anul precedent au existat și alte activități decât cele strict bisericești, dar perfect compatibile cu specificul instituției, către care s-a deschis Eparhia lașilor.

Prin intermediul **Sectorului fonduri externe**, s-a acordat consultanță și sprijin în elaborarea și depunerea de proiecte care să atragă fonduri europene, solicitările de finanțare venind de la unele parohii și mănăstiri din Arhiepiscopia lașilor. Acest sector a fost implicat în semnarea contractului de finanțare și în monitorizarea implementării pentru opt proiecte de restaurare a unor monumente istorice de categoria A din Parohiile Vovidenia și Bârboi, respectiv din Mănăstirile Bârnova, Frumoasa, Tazlău, Sihăstria, Secu și Văratec.

Sectorul patrimoniului și construcției bisericești al Arhiepiscopiei lașilor a avut rolul de a coordona și supraveghea întreaga activitate din acest domeniu, la finele anului trecut fiind înregistrate un număr total de **606** șantiere de construcție, restaurare, consolidare sau pictare. O activitate extrem de importantă pentru bunul mers al lucrurilor în acest domeniu au avut-o **Echipa „Meșterul Manole”**, **Centrul Mitropolitan de Cercetări T.A.B.O.R.**, **Centrul de Cercetare și Restaurare a Patrimoniului de Artă Creștină „Resurrectio”**, **Serviciul tehnic** și **Serviciul de arhitectură**.

Proiecte și perspective

Biserica nu este o organizație cu o disciplină cazonă, ci un organism viu, articulat duhovnicest, raportându-se mereu la Capul său, Care este Hristos. Lăcașul de cult ce se sfîrșește pentru a adăposti o comunitate devine acea „încăpere de sus” (Faptele Apostolilor 1, 13) capabilă să găzduiască permanentă actualizare a Cincizecimii. În Biserică este nevoie să acționăm cu multă răbdare, calm și chibzuit, cu rugăciune și cu multă sfătuire. Grabă să fie doar în a arăta dragoste de aproapele, în a căuta comuniunea cu el. Fidelitatea față de credință trebuie să fie dublată întotdeauna de stăruință de a păstra comuniunea. Nici un efort nu este prea mare când e vorba atât de mărturisirea Adevarului, cât și de păstrarea unității în Biserica cea Una a lui Hristos. Amândouă sunt la fel de importante.

Acesta este duhul în care nădăjduim, cu mila și cu ajutorul lui Dumnezeu, că se va desfășura întreaga lucrare din Arhiepiscopia lașilor și în 2018, care este și „Anul omagial al unității de credință și de neam”. În anul din care s-a scurs deja prima lună, vor fi demarate o serie de proiecte noi, dar vor fi și continuante ori, pe măsura posibilităților, îm-

bunătățite sau finalizate cele aflate în curs de derulare. Dintre prioritățile anului 2018, evidențiem:

- 1) Deschiderea, în parteneriat cu Primăria Agapia, a Centrului rezidențial pentru vârstnici „Cuvioasa Nazaria” de lângă Mănăstirea Văratec (luna mai, 2018);

- 2) Proclamarea canonizării Sfântului Ierarh Iosif cel Milostiv, Mitropolitul Moldovei, și a Sfântului Gheorghe Pelerinul;

- 3) Organizarea Simpozionului Internațional „Dumitru Stăniloae” cu tema „Local și universal în Ortodoxia românească”, în perioada 10-12 mai 2018;

- 4) Organizarea celei de-a doua ediții a Festivalului Internațional de Muzică Bizantină;

- 5) Inițierea colectiilor *Bioetică și Misiologie* la Editura Doxologia;

- 6) Crearea unui Centru de consiliere pre și post avort care să funcționeze în cadrul Depar-

- tamentului Pro Vita.

- 7) Deschiderea, în toamna a-

- cestui an, a Liceului „Varlaam Mitropolitul”, ca o continuare fi-

- rească a lucrării săvârșite de Grădinița și de Școala „Varlaam Mitropolitul”.

(Sinteză realizată de Biroul de Presă al Arhiepiscopiei lașilor, pe baza informațiilor furnizate de sectoarele Centrului Eparhial lași)

Vizitele Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan în parohii și mănăstiri

În perioada 1 ianuarie – 28 februarie, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a vizitat parohiile: „Sfântul Ierarh Nicolae” – Cordăreni, com. Cordăreni (Protopopiatul Dorohoi); Capela „Duminica Tuturor Sfintilor” din incinta Penitenciarului

Botoșani; Doina, com. Răuseni, Paraclisul „Sfânta Treime” – Capela Secției Pașcanu a Spitalului de Pneumofiziologie din Iași; Capela „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din incinta Penitenciarului Iași (Protopopiatul Iași 1); „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” – Poiana Negrești, com.

Negrești (Protopopiatul Târgu Neamț).

În aceeași perioadă, Părintele Mitropolit Teofan a vizitat mănăstirile: Mănăstirea Blaga, Mănăstirea Sfinții Trei Ierarhi, Schitul Codrii Pașcanilor (județul Iași); Mănăstirea Horaia (județul Neamț).

Sfântirea cea mare a apei la Catedrala Metropolitană din Iași

După ce în ajun credincioșii ortodocși s-au pregătit prin postire și rugăciune pentru luminatul praznic al Botezului Domnului, în ziua sărbătorii au participat la Sfânta Liturghie, precum și la slujba de sfântire a apei de Bobotează. La Iași, credincioșii din mai multe cartiere și-au întrebat pașii sămbătă, 6 ianuarie, spre Catedrala Metropolitană, pentru a participa la slujba de Bobotează săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan. Înalțul ierarh, încurzat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit mai întâi

Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, în cadrul căreia a rostit și un cuvânt de învățătură: „Omul este chemat să caute prezența lui Dumnezeu-Sfânta Treime în lume și să vadă triade binecuvântate peste tot în viața sa. În viața de mănăstire, omul trebuie să urmeze triada binecuvântată feciorie-ascultare-săracie de bunăvoie. În viața de familie, tatăl-mama-pruncii reprezintă o altă triadă binecuvântată; la fel și triada noi-voi-ei în viața de lume. Sfântul Simeon Noul Teolog, acum aproape 1000 de ani, mărturisea că viața omului este ca o

cristelnită de Botez, iar cristelnită este Duhul Sfânt, în interiorul Căruia, omul, în har și adevăr, ar trebui să vietuiască”.

După citirea Rugăciunii amvonului, întreg soborul slujitor a ieșit pe amplasamentul din fața Catedralei Metropolitană, unde a fost săvârșită slujba sfintirii celei mari a apei. Pentru sărbătoarea din acest an au fost pregătite 12 vase de lemn a căte 1.000 de litri. La final, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei i-a stropit cu Agheasmă Mare pe credincioși, după care aceștia au luat apă sfântă.

IPS Părinte Mitropolit Teofan, invitat la lucrările Adunării Eparhiale și ale Congresului Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei (EORI)

Pe 16 ianuarie, IPS Părinte Mitropolit Teofan, însorit de PC. Pr. Vicar administrativ Marian Timofte, a participat, la invitația PS Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Italiei, la Roma, la lucrările Adunării Eparhiale și ale Congresului Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei (EORI). În deschiderea acestei întâlniri la care au fost prezente peste 730 de persoane – preoți, preotese și delegați mireni din parohiile EORI, PS Părinte Episcop Siluan a săvârșit slujba de *Te Deum*. În prima parte a ședinței, IPS Părinte Mitropolit Teofan a susținut o prezentare cu tema „Unitatea în credință – temelie a unității Bisericii și garanție a unității Neamului”. A urmat prezentarea activităților administrative, pastorale, misionare,

sociale și cu tineretul efectuate în cursul anului trecut, precum și aprobarea proiectelor și a previziunilor bugetare pentru anul în curs. În încheiere, Mitropolitul Moldovei și Bucovi-

nei a purtat un dialog cu preoții din Episcopia Ortodoxă a Italiei, răspunzând la diferite întrebări care i-au fost adresate cu referire la pastoralie și misiunea preoților în diaspora.

Ziua Unirii Principatelor, la Iași

Unirea Principatelor Române a fost marcată anul acesta la Iași prin un program amplu, desfășurat pe parcursul mai multor zile. Pe 24 ianuarie, Piața Unirii a fost locul de întâlnire pentru cei care au dorit să retrăiască momentul de acum 159 de ani. Oficialități centrale și locale, oameni de cultură, reprezentanți ai Bisericii, dar și numeroși ieșeni au fost prezenți la momentele desfășurate în capitala Moldovei. IPS Părinte Mitropolit Teofan a fost prezent la eveniment, iar părintele Arhimandrit Hristostom Rădășanu, Consilierul educațional al Arhiepiscopiei Iașilor, împreună cu un sobor de preoți și diaconi a săvârșit slujba *Te Deum*-ului în amintirea făuritorilor Unirii din anul 1859. În cuvântul de deschidere rostit cu ocazia momen-

tului aniversar, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a făcut referire la textul jurământului depus de Alexandru Ioan Cuza

în urmă cu 159 ani la Iași: „În ianuarie 1859, aici la Iași, Alexandru Ioan I. Cuza, ales domn al Moldovei, rostea următoarele

cuvinte: «Jur, în numele Preasfinței Treimi și în fața Țării mele, că voi păzi cu sfîntenie drepturile și interesele patrie... uitând toată ura, iar iubind deopotrivă pe cei ce m-au iubit și pe cei ce m-au urât, neavând înaintea ochilor meu decât binele și fericirea nației mele. Așa Dumnezeu și compatriotii mei să-mi fie întru ajutor». Cuvântul-jurământ al noului voievod rostit la Iași și peste câteva zile la București avea să constituie fundamentul așezării Principatelor Române într-o singură Țară. Unirea avea să devină deplină în 1918. Trecut-au de atunci 100 de ani, Centenar care cheamă la actualizarea jurămîntelor rostite în 1859 și 1918. Înima, mintea și brațul fiecărui român adevărat ar trebui să cuprindă un întreit jurământ-angajament: Basarabia, români plecați afară și nașterea de copii. Doar împlinirea acestor trei deziderate ne plasează în prelungirea și actualizarea năzuințelor acelor români autentici care au realizat Unirea fundamentală de la 1859 și Unirea cea Mare de la 1918. Dumnezeu să

ne întărească spre a fi împlinitorii acestui sacru jurământ”.

Anul acesta, la Mica Unire sărbătorită la Iași au fost prezenti, pe lângă celelalte oficialități locale și centrale, și membrii Familiei Regale a României, Majestatea Sa Margaretă, Custodele Coroanei Române, și Alteța Sa Regală Principele Radu. De asemenea, la manifestări a participat și o delegație a Primăriei Chișinău, condusă de primarul interimar Silvia Radu, precum și ministrul Culturii din Republica Moldova, Mona Babuc, care a exprimat, în numele Guvernului de la Chișinău, speranța unui parcurs comun european pentru cele două țări care să răspundă aspirațiilor cetățenilor Republiei Moldova. După rostirea de discursuri din partea oficialităților, a urmat ceremonia depunerii de coroane în fața statuui domnitorului Alexandru Ioan Cuza din Piața Unirii. Evenimentul a continuat cu parada militară, în cadrul căreia au defilat militari din diferite unități din zona Moldovei. La final, potrivit tradiției, o parte dintre persoanele prezente

s-au prins în Hora Unirii. Seria de evenimente dedicată zilei de 24 ianuarie a continuat în fața Catedralei Mitropolitane, unde IPS Părinte Teofan a rostit rugăciuni de pomenire pentru Regele Mihai I, pentru Regina Ana și pentru Regina Mamă, Elena a României. De asemenea, au fost rostite rugăciuni și au fost depuse coroane cu flori în omagiu Regelui Ferdinand I, realizatorul Mari Uniri de la 1918, la statuia acestuia de pe Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt. În continuare, conform tradiției, a fost săvârșită de IPS Părinte Teofan slujba de pomenire pentru domnitorul Alexandru Ioan Cuza în biserică Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași, unde se află mormântul înfăptuitorului Micii Uniri, precum și mormintele a alti doi predecesori ai săi, domnitorii Vasile Lupu și Dimitrie Cantemir. După slujba de parastas, a urmat depunerea coroanelor la mormântul domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Evenimentele de la Iași dedicate Unirii Principatelor s-au încheiat cu retragerea cu torțe a militarilor din Garnizoana Iași.

Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv, serbat pentru prima dată la Iași

In calendarul Bisericii Ortodoxe Române a fost pomenit pe 26 ianuarie, pentru prima dată, Sfântul Iosif cel Milostiv, Mitropolitul Moldovei. Canonizarea Mitropolitului Iosif Naniescu a avut loc în ședința Sfântului Sinod al Bisericii noastre din data de 5 octombrie 2017. La Catedrala Mitropolitană din Iași, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către PS Părinte Episcop-Vicar Calinic Botoșaneanul, alături de un sobor de preoți și diaconi. La final, Părintele Prof. Dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, a prezentat principalele virtuți pentru care a fost trecut în rândul sfintilor Mitropolitul Iosif Naniescu: „Era un om foarte râvnitor, iubitor de Biserică și de semeni. A ridicat această frumoasă ca-

tedrală, îngrijindu-se de dotarea ei. De la Catedrală și până la reședința mitropolitană oferea săracilor tot salariul pe o lună. Zilnic, peste o sută de săraci veneau la el. Sufrageria lui era cantina studenților săraci. Era un om foarte rugător și foarte harnic. După ce bătea clopotul, intra în Catedrală pentru a se închîna. Pe cât posibil, seara și dimineața participa la sfintele slujbe”. Originar din Basarabia, Iosif Naniescu a păstorit timp de 27 de ani ca Mitropolit al Moldovei. A continuat opera începută de Mitropolitul Veniamin Costachi, finalizând construcția Catedralei din Iași. Milostenia Mitropolitului Iosif Naniescu a rămas în conștiința tuturor, fiind numit din timpul vieții „cel sfânt și milostiv”. Locul de veci al Mitropolitului Iosif Naniescu se află pe

partea dreaptă a Catedralei Mitropolitane din Iași, foarte aproape de zidurile bisericii.

Schimbare de comandă la Brigada 15 Mecanizată „Podu Înalt”

La Palatul Oștirii din Copou – Iași a avut loc, pe 1 februarie, ceremonia de predare-primire a comenzi Brigăzii 15 Mecanizate „Podu Înalt”. Colonelul Remus-Hadrian Bondor a preluat comanda și drapelul de luptă ale marii unități de la generalul de brigadă Dragoș-Dumitru Iacob, care a fost promovat în cadrul Statului Major al Apărării. La eveniment a participat și IPS Părinte Mitropolit Teofan, care a săvârșit o slujbă de binecuvântare a noului drapel de luptă al unității. Cu acest prilej, ierahul a rostit și un scurt cuvânt despre semnificațiile și importanța drapelului pentru cadrele militare: „Pentru dumneavoastră, militarii, drapelul constituie ceea ce crucea reprezintă, ca rol foarte important, în viața Bisericii. Atât crucea, cât și drapelul, prin simbolistica pe care o poar-

tă, inspiră pe cei care se aşază sub egida lor să fie puternici în încercare, să aibă curaj în momente de cumpănă, să fie inspirați cu determinare atunci când situația și locul o cer. Și așa cum Crucea a oferit reazăm de scăpa-

re și putere în clipe de cumpănă, istoria noastră este plină de momente în care steagul, drapelul de luptă, a oferit acelora care se asezau și erau așezăți sub egida lui îmbărbătare, inspirație, curaj și determinare”. La eveniment au ➔

⇒ fost prezenți locuitorul comandanțului Diviziei 4 Infanterie „Gemina”, general de brigadă Nicolae Tonu, reprezentanți ai administrației publice locale, șefii instituțiilor ieșene din cadrul sistemului național de apărare, personal din Brigada 15 Mecanizată. Colonelul Remus-Hadrian Bondor a înălțat de-a lungul carierei numeroase funcții milita-

re, a fost direct implicat în planificarea, coordonarea și evaluarea operaționalizării unităților și subunităților din divizie puse la dispoziția NATO, precum și a celor nominalizate să participe la misiuni și operațiuni în afara teritoriului statului român (Afganistan, Kosovo și Bosnia Herțegovina). A fost decorat cu mai multe distincții militare, printre

care se numără Emblema de Onoare a Statului Major General, Medalia Virtutea Militară clasa a III-a, Emblema de Onoare a Forțelor Terestre, Emblema de Merit „În Serviciul Armatei României” clasa a III-a, Semnul Onorific „În Serviciul Patriei” pentru 15, 20 și 25 de ani de activitate.

Hramul istoric al Catedralei Mitropolitane din Iași

Catedrala Mitropolitană din Iași, cel mai mare sfânt lăcaș din capitala Moldovei, și-a sărbătorit pe 2 februarie hramul istoric – praznicul împărătesc al Întâmpinării Domnului. Cu acest prilej, ierarhi și clerici, oficialități locale și județene, precum și credincioși din întreg cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei și-au îndreptat pașii spre Catedrala ieșeană, care mai are încă două hramuri – Sfânta Cuvioasă Parascheva și Sfântul Mare Mucenic Gheorghe. Slujba Sfintei Liturghii dedicată marii sărbători a fost

săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan, înconjurat de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi. Alături de IPS Părinte Mitropolit Teofan, ierarhii care au slujit la hramul Catedralei ieșene au fost IPS Părinte Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, PS Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, PS Episcop-Vicar Calinic Botosaneanul și PS Părinte Damaschin Dorneanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților. Răspunsurile liturgice au fost date de corurile ASCOR și ATOR – filiala Iași, avându-se în vedere faptul că data de 2

februarie este și Ziua Mondială a Tineretului Creștin Ortodox.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de PS Părinte Episcop Ignatie al Hușilor, care a subliniat că a te cunoaște desăvârșit pe tine însuți înseamnă a ajunge la sfîntenie: „Nu numai Dumnezeu este Cel care Se descoperă pe Sine însuși. Putem și noi să ne descoperim pe noi însine, dacă ajungem oameni sfinți. Sfîntenia tocmai aceasta este: împlinirea desăvârșită a tot ceea ce înseamnă omenesc din noi. Sfîntenia înseamnă înfrumusețarea firii noastre, luminarea ei, strălucirea ei.

Slujiri arhierești

Toți suntem chemați să fim niște Simeoni, toți suntem chemați să ascultăm, căci astă înseamnă Simeon, «a asculta, Dumnezeu a auzit». Să fim niște Simeoni și să fim niște Ane, care, prin viața noastră, să-L putem ține pe Dumnezeu în brațele noastre și să știm și să înțelegem, să pricepem, în adâncul ființei noastre, că Domnul este mântuirea, este lumina, este slava, că Domnul este slava cea adevărată a fiecărui dintre noi».

La finalul Sfintei Liturghii, IPS

Părinte Mitropolit Teofan a făcut referire la semnificațiile sărbătorii și a mulțumit tuturor celor prezenți la hramul Catedralei: „Această mare sărbătoare ne aduce în fața noastră taina descoberirii omului de către Dumnezeu și taina descoperirii lui Dumnezeu de către om. Dumnezeu vine întru întâmpinarea omului, iar omul merge întru întâmpinarea lui Dumnezeu; întâlnindu-se pe cale, omul îl descooperă pe Dumnezeu, îl aşază în adâncul inimii sale și, în acel

moment, simte că viața sa are sens, simte că viața sa are plinătate, înălțime, cuprindere și atunci rostește «Acum slobozește pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace». Ce înseamnă acest cuvânt rostit de Dreptul Simeon? Înseamnă următoarele: Doamne, am atins țelul vieții, Te-am întâlnit, Ti-am făcut casă, Te țin în brațele inimii mele. De acum pot să mor, adică pot să treac în cea de-a doua parte a vieții, unde voi avea parte de Tine întru toată plinătatea”.

Slujbe de sfintire în Parohia Poiana Negrești

PS Părinte Mitropolit Teofan a slujit, pe 4 februarie, alături de un sobor de preoți și diaconi, în Biserica Sfintilor Apostoli Petru și Pavel din Poiana Negrești, județul Neamț, Protopopiatul Târgu Neamț. Cu această ocazie, pe lângă Sfânta Liturghie, au fost săvârșite și slujbele de sfintire a catapetesmei și de binecuvântare a casei parohiale. Părințele paroh Ionuț Lupei este în mijlocul credincioșilor din Negrești din septembrie 2005 și, de atunci, a închegat comunitatea și a apropiat-o de „Casa lui Dumnezeu”. O „Casă” în care Mitropolitul Teofan a predicat acum pentru

prima dată, în Duminica Întoarcerii Fiului risipitor: „Și față de cel care rămâne acasă, și față de cel care pleacă și se întoarce, și chiar și față de cel care nu se întoarce, Dumnezeu e tot cu mâna întinsă. Ne așteaptă să ne întoarcem acasă. Să-L rugăm pe Dumnezeu să ne dea putere, să nu-L părăsim pe El, Tatăl nostru, să nu părăsim Biserica, mama noastră, să nu ne părăsim legătura cu strămoșii. Să rămânem în casa Tatălui, dar, în același timp, să nu judecăm prea aspru pe cei care poate ne-au părăsit, poate nu vin la biserică, poate își câștigă avere necinstit – pentru că numai

în pielea celui care își câștigă avere în mod necinstit să nu fii! Se teme că avereia lui va fi furată, se teme că avereia lui va fi pierdută, se teme că va fi descovert în fărădelegile sale. Cel mai mare bun în viață este aceea ca omul să doarmă liniștit pe patul său. Chiar dacă obosit, chiar dacă nu a mâncat toate bunătățile pământului și nu a băut toate sortimentele de vin, cel mai mare lucru este să fie aşezat lăuntric. Să ai pace în sufletul tău și atunci bucătăica de pâine neagră devine mai dulce decât cea mai dulce prăjitură”.

„Clopotul Unirii” sfântit de PS Părinte Episcop-Vicar Calinic Botoșaneanul

Pe 4 februarie, credincioșii Parohiei „Sfântul Apostol Andrei” Satu Nou, Protopopiatul Săveni, au trăit alese clipe de bucurie duhovnicească alături de preotul paroh Vasile Viorel Florea. PS Părinte Episcop-Vicar Calinic Botoșaneanul a sfântit clopotul cel mare al parohiei, numit „Clopotul Unirii”. Părintele paroh a subliniat importanța acestui eveniment: „Înținând cont că 2018 este «Anul omagial al unității de credință și de neam și anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918», dar și de faptul că originile parohiei Satu Nou sunt în Bucovina de Nord (Bahrinesti, azi Ucraina), împreună cu vrednicii credincioși din parohie am achiziționat acest clopot pentru a fi punct de reper spiritual și pentru a aminti pururi de unitatea de credință și de neam. Mulțumim Bunului Dumnezeu pen-

tru darurile Sale bogate și pentru că ne-a învrednicit de aşa bucurii ce sunt ca o pregustare a fericii celei veșnice. Fie ca glasul clopotului să înrădăcineze în inimile credincioșilor setea și dorul de sfântenie, de dragoste și de unitate, căci prin aceste trei

metereze duhovnicești omul își va căpăta sensul său pe pământ, acela de a-și croi drum la ceruri”. După sfântirea clopotului a urmat o agapă frătească, moment în care corul parohial a cântat cântece patriotice.

Conferință preotească în Protopopiatul Iași I

Pe 26 februarie, în Sala „Iustin Moisescu” a Centrului Eparhial din Iași s-a desfășurat conferința preotească de primăvară cu întâlnirea preoților din Protopopiatul Iași I. Anul acesta, conferințele preotești se derulează în contextul anului omagial stabilit de Sfântul Sinod, și anume a „Anului omagial al unității de credință și de neam și a Anului comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918” – Consecințele Marii Uniri; Lumini de Centenar: moștenitori și fructificatori ai Marii Uniri timp de 100 de ani. Întâlnirea a debutat cu săvârșirea Sfintei Liturghii a Darurilor mai înainte sfântite de către IPS Părinte Mitropolit Teofan, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Tema conferinței a fost: „Chipuri de ierarhi și preoți care au avut un rol important în desfășurarea unirii naționale și bisericestii și reflectarea îlucrării lor astăzi”, temă prezentată de Pr. Lect. Daniel Nită-Danielescu. Totodată, în cadrul evenimentului a fost prezentat și un documentar cu mărturiile unor clerici și ale unor mirenii măr-

Anul 1918 - anul Marii Uniri

„Unirea noi am făcut-o cu toate puterile noastre și nimic pe lumea aceasta nu o va putea desface” (Nicolae Iorga)

Chișinău, 27 martie; Cernăuți, 28 noiembrie; Alba Iulia, 1 decembrie

turisitori ai credinței ortodoxe în temnițele comuniste. Conferința s-a încheiat cu prezentarea unor aspecte pastorale și administrative importante pentru preoții participanți.

Noi hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

Pe 15 februarie, în Sala Sfnăudală din Reședința Patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc **ședinta** de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. În cadrul acestei ședințe a avut loc **alegerea Arhiereului-Vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei și a Arhiereului-Vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei**. Sfântul Sinod l-a ales prin vot secret pe Preacuviosul Părinte Arhimandrit Atanasie (Tudor) Rusnac ca Arhieriu-Vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei. Noul Arhieriu-Vicar va purta titulatura Preasfințitul Părinte **Atanasie de Bogdania**. De asemenea, Sfântul Sinod l-a ales prin vot secret pe Preacuviosul Părinte Arhimandrit Teofil (Petru) Roman ca Arhieriu-Vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei. Noul Arhieriu-Vicar va purta titulatura Preasfințitul Părinte **Teofil de Iberia**.

În cadrul aceleiași ședințe au fost luate și alte hotărâri, dintre care amintim:

– A fost completată tematica omagială și comemorativă a anului 2018, „Anul omagial al unității de credință și de neam și Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918”, cu un nou capitol: Consecințele Marii Uniri. Lumini de Centenar: moștenitori și

fructificatori ai Marii Uniri timp de 100 de ani. Vor fi evidențiate astfel personalitățile care prin realizările lor au fructificat acest mare moment al istoriei noastre naționale, ctitorii de lăcașuri de cult, promotori și apărători ai culturii, spiritualității și educației creștine românești;

– În contextul Anului Centenarului 2018, Sfântul Sinod încurajează intensificarea programelor pastorale, culturale și spirituale de promovare a unității de credință și de neam în comunitățile ortodoxe românești din afara României, în special folosirea limbii române în cultul divin, în activitățile cu tineretul și în familie;

– Având în vedere contribuția Bisericii la promovarea unei educații pentru unitate și demnitate națională s-a luat hotărârea ca Centrele eparhiale să continue oferirea sprijinului financiar și material unităților școlare care au nevoie de reparație, renovare și dotare;

– Întrucât activitățile culturale și artistice desfășurate în lăcașurile de cult pot provoca tendințe de auto-secularizare a spațiului sacru din Biserica Ortodoxă Română, Sfântul Sinod stabilește ca aceste activități culturale să fie organizate în alte spații ale parohiilor, sau în spații publice închiriate pentru acest scop;

– Filmările în lăcașurile de cult vor fi realizate doar cu acor-

dul Centrelor eparhiale și numai în cazurile în care se dorește evidențierea patrimoniului liturgic și arhitectural-istoric al respectivelor biserici. La fel, transmiterea în direct pe Internet a slujbelor din biserici va fi realizată doar cu acordul Centrelor eparhiale, cu obligația respectării normelor liturgice și tipiconale;

– A fost aprobată înscrierea în calendarul Bisericii Ortodoxe Române, începând cu anul 2019, a pomenirii Sfintei Matrona de la Moscova, cu zi de prăznuire în data de 2 mai;

– De asemenea, a fost aprobată înscrierea în calendarul Bisericii Ortodoxe Române, începând cu anul 2019, a cinstirii Sfintei Icoane a Maicii Domnului – Sfintă de la Mănăstirea Ghighiu din Arhiepiscopia Bucureștilor în ziua praznicului Izvorului Tămăduirii. Au fost aprobată și textele Acatistului și Slujbei Sfintei Icoane a Maicii Domnului – Sfintă;

– A fost aprobat textul Acatistului și al Slujbei Sfintilor Mucenici Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat (9 noiembrie) și cele ale Sfintilor 26 de Mucenici din Goția (26 martie). De asemenea, au fost aprobată și textele a două Acatiste, anume Acatistul Sfântului Apostol și Evanghelist Luca (18 octombrie) și cel al Acatistului Sfântului Mucenic Hristofor (9 mai).

Hotărârile Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei

Pe 23 ianuarie, la reședința mitropolitană din Iași s-a întrunit, în ședință de lucru, sub președinția IPS Părinte Mitropolit Teofan, Sinodul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, la care au participat IPS Părinte Pimen, Arhiepisco-

pul Sucevei și Rădăuți, IPS Părinte Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, PS Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, PS Părinte Calinic Botoșaneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, și PS Părinte Damaschin Dorneanul, Episcop-

Vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuți. Pe ordinea de zi a ședinței s-au aflat mai multe subiecte privind viața bisericăescă din Moldova, care sunt de competență Sinodului Metropolitan. Dintre hotărârile luate cu acest prilej, amintim:

– Aprobarea tematicii și biografiei orientative pentru obținerea gradelor profesionale

pentru clerici, luându-se act și de îmbunătățirile aduse modului de organizare a Cursurilor pentru obținerea acestor grade, în cadrul Centrului de perfecționare al Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași;

– Înființarea unui Departament Pro Vita în fiecare eparchie din Mitropolia Moldovei și Bucovinei;

– După analiza sugestiilor formulate de către eparhile Mitropoliei Moldovei și Bucovinei cu privire la proiectul de text al Regulamentului Administrării Bunurilor Bisericești și al Regulamentului Organismelor Centrale ale Bisericii Ortodoxe Române, s-au stabilit propunerile care vor fi înaintate de Sinodul Metropolitan către Cancelaria Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române;

– Luându-se act de existență

disciplinelor optionale pe subiectul educației sănătoase a tinerilor pentru toate etapele de învățământ și a Cursului „Educație pentru o dezvoltare sănătoasă a adolescentului” dedicat profesorilor, în conformitate cu hotărârea nr. 3571/2016 a Sfântului Sinod, se recomandă utilizarea acestor cursuri în fiecare eparchie a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Pe ordinea de zi a ședinței s-au mai aflat și evaluarea unor activități misionare desfășurate pe cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, a raportului anual privind activitățile Asociației „Oastea Domnului” în cele patru eparhii din Moldova, precum și unele probleme de ordin administrativ-bisericesc sau economic.

Acordări de ranguri bisericești

În Permanența Consiliului Eparhial Iași din 25 ianuarie și 7 februarie, ținând cont de programul de sfintiri și de resfințiri de biserici, case sociale și case parohiale, de activitatea pastoral-misionară și administrativ-gospodărească și de propunerile înaintate de părinții protopopi, IPS Părinte Mitropolit Teofan a aprobat acordarea rangurilor bisericești onorifice de iconom și iconom stavrofor următorilor preoți:

– **iconom:** pr. Vasile Nechita, Paraclisul „Sfânta Treime” – Capela Secției Pașcanu a Spitalului de

Pneumofiziologie din Iași; pr. Ionuț Lupei Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” – Poiana Negrești, comuna Negrești, Protopopiatul Târgu Neamț; pr. Ștefan Ciobanu, „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” – Murguta, comuna Dobărceni, județul Botoșani, Protopopiatul Săveni.

– **iconom stavrofor:** pr. Paul-Cezar Hârlăoanu, Parohia „Sfânta Cuvioasă Parascheva” – Iași, Protopopiatul Iași I, pr. Paul Rusu, Parohia „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” – Protopopiatul Iași I.

Operațiuni de personal la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor în luniile ianuarie-februarie 2018

În luna ianuarie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 63 operațiuni de personal, după cum urmează: 27 la Centrul Eparhial Iași, 20 în cadrul Protopopiatelor și 16 la mănăstiri. Dintre acestea, 21 au fost încadrări și numiri, 12 încetări ale contractelor de muncă, 11

suspendări, 3 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului și 16 modificări ale raporturilor de muncă.

În luna februarie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 160 operațiuni de personal, după cum urmează: 48 la Centrul Eparhial Iași, 31 în cadrul Protopopiatelor

și 81 la mănăstiri. Dintre acestea, 69 au fost încadrări și numiri, 54 încetări ale contractelor de muncă, 3 suspendări, 3 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului și 31 modificări ale raporturilor de muncă.

Noutăți editoriale la Editura Doxologia: – în ianuarie și februarie –

Ştefan, preot de țară.
Alcătuire documentar-filială
Lucian Vasiliu

A respira veșnicia. Cugetări
Daniel-Ilie Turcea

Visul României Mari
Mihai Neamțu

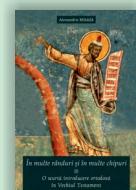
Agenda creștinului 2018

**„Călăuze duhovnicești”.
Calendar creștin ortodox 2018**

„Simt boala ca iubire a lui Hristos”
Pr. prof. dr. Ioan C. Teșu

**„În multe rânduri și în multe chipuri”.
O scurtă introducere ortodoxă în
Vechiul Testament**
Alexandru Mihăilă

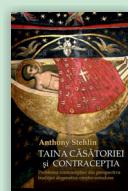
**Clerici și mireni mărturisitori
din Arhiepiscopia Iașilor,
în închisorile comuniste (1945-1964)**
Pr. Nicolae C. Luchian, Adrian N. Petcu

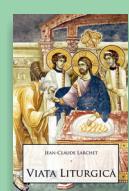
**Zile cu sfinti. Sinaxare, însemnări,
cântări, lecturi și gânduri filocalice
pe luna decembrie**

**Parohia Spinoasa, file monografice
și repere ecclaziale**
Pr. Dragoș Ungureanu

**Taina căsătoriei și contracepția.
Problema contracepției din perspectiva
tradiției dogmatice creștin-ortodoxe**
Anthony Stehlík

Viața liturgică
Jean - Claude Larchet

Ziua Culturii Naționale

Centrul cultural „Mihai Eminescu” din localitatea Vorona, județul Botoșani, a găzduit, pe 14 ianuarie, o serie de evenimente culturale. Acestea au fost dedicate împlinirii a 168 de ani de la nașterea marelui poet român Mihai Eminescu. Programul a debutat cu o șezătoare la care au participat poeți din Iași, Cluj-Napoca sau din Basarabia. Invitații au dialogat pe seama operei eminesciene cu membrii Societății culturale „Raluca Iurașcu” din Vorona și s-au recitat versuri care au adus în atenție sentimentul de unitate al tuturor românilor. Ziua Culturii Naționale a fost celebrată și la Girov, județul Neamț, printr-o serie de activități educaționale care au implicat toate cadrele didactice și elevii școlilor din comunitate. În perioada 15-18 ianuarie 2018, la Școala Gimnazială „Prof. Gheorghe Dumitrescu” – Girov și în structurile Căciulești și Gura-Văii din județul Neamț au fost organizate diverse activități care au celebrat Ziua Culturii Naționale: recital de poezie, audieri muzicale cu versurile marelui poet Mihai Eminescu, expoziție de semne de carte și creații artistice

și un colocviu cu tematică eminesciană. Preotul Ștefan Zaharia de la Parohia Conțești și coordonatorul „Frăției ortodoxe a tinerilor giroveni” a pus în lumină rolul pe care Mihai Eminescu l-a avut în afirmarea unității românești de credință și neam, puterea cuvântului poetului în presa timpului prin publicarea unor articole în ziarul *Timpul* și frumusețea poeziei de factură religioasă care subliniază profilul identitar românesc. Pe 15 ianuarie, elevii și profesorii Seminarului Teologic din Botoșani au marcat ziua de naștere a poetului Mihai Eminescu și Ziua Culturii

Naționale printr-o activitate ce a evocat personalitatea și opera ilustrului botoșănean. În deschidere, Pr. Director Daniel Dascălu a punctat câteva idei despre importanța acestei sărbători a culturii românești: „Mihai Eminescu a fost un personaj care, în urma acumulării unei culturi profunde și a călătoriilor sale în lume, a reușit să filtreze valorile cele mai importante pentru viața unui om: iubirea, patria, istoria, căutarea a ceea ce este frumos și sublim, căutarea Adevărului. Iată de ce Mihai Eminescu ar fi bine să fie pentru noi nu doar o figură de pe coperta unui manual de limba română, ci, mai mult de atât, un prieten pentru orice tânăr și un model de căutare a sensului vieții”.

Ierusalimul - gazdă pentru teologii care pregătesc conferința inaugurală IOTA de la Iași

La Ierusalim s-au întâlnit, în perioada 10-12 ianuarie, zeci de teologi din mediul academic internațional. Simpozionul cu tema „Reflecții privind viitorul Ortodoxiei mondiale” a fost organizat de Asociația Teologică Ortodoxă Internațională (IOTA). În cadrul reuniii a fost definită viziunea organizațională în pregătirea conferinței inaugurale a Asociației. Conferința, intitulată „Unitate panortodoxă și sinodalitate”, se va desfășura la Iași între 9 și 12 ianuarie 2019, cu binecuvântarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu suportul și

⇒ implicarea directă a Arhiepiscopiei Iașilor. „Avem o corespondență asiduă cu conducerea organizației din Statele Unite, ținem legătura cu cei 25 de conducători științifici ai grupurilor tematice, care pregătesc și sesiunile multiple pe subiecte ce se

circumscriu acestei teme. Chiar și simpozionul acesta, de la Ierusalim, este unul pregătitor conferinței, fiindcă aici sunt devoalate viziunile asupra a ceea ce ar trebui să însemne IOTA, asupra agendelor pe care diferitele Biserici Ortodoxe din întreaga lume

le au. Se urmărește armonizarea acestor agende și obținerea unor rezultate care să fie de folos Bisericii Ortodoxe din întreaga lume”, a declarat Cătălin Jeckel, Consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor.

Expoziții de artă creștină în Arhiepiscopia Iașilor

In Sala „Ecclesia” a Muzeului Mitropolitan din Iași a avut loc, pe 17 ianuarie, vernisajul expoziției de artă textilă „Interferențe” a artistei Rodica Luca. În cadrul evenimentului, prezentat de Prof. Univ. Dr. Petru Bejan, douăsprezece lucrări ce au fost inspirate din ornamentația exterioară a bisericii Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași au fost expuse în sala „Ctitorilor” a Muzeului Mitropolitan. Această idee a pornit de la faptul că biserică Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași are o ornamentică exterioară impresionantă. Ornamentica de la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” este rezultatul unei sinteze artistice de mare valoare a moștenirii traco-dacice cu barocul răsăritean și tradiționalul geometrism oriental. Sunt și influențe din Caucaz, din Armenia și din Georgia.

Pe 18 ianuarie, Palatul Culturii din Iași a fost gazda evenimentului prilejuit de inaugurarea expoziției de artă creștină cu tema „Crucea, de la comunitate la comuniune. 100 Cruci la 100 ani”. Evenimentul a fost organizat de Asociația „Eleon”, în parteneriat cu Arhiepiscopia Iașilor, în „Anul Omagial al unității de credință și de neam și Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918” în Patriarhia Română. Vernisajul a fost moderat de către domnul Victor Dochia din cadrul Televiziunii Române și a reunit artiști creștini din România, dar și din Basarabia. În deschidere, vizitatorii au admirat exponatele, în ambiianța cântărilor bizantine interpretate de Corul „Basileus” al Seminarului Teologic Ortodox din Iași. În

cea de-a doua parte au fost susținute prelegeri pe tema Crucii, în Sala Voievozilor, având în vedere Anul Centenar 2018 și faptul că Sfânta Cruce se regăsește atât pe stema țării, cât și în imul național. Invitatul de onoare al evenimentului a fost Pr. Dr. Ioan Bizău, profesor în cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și critic de artă, care a vorbit celor prezenti despre Teologia Crucii și a Icoanei. Discuțiile au pus în lumină nu doar Crucea ca formă de artă, ci și Crucea ca icoană care este nedesparțită de Pătimirile și Învierea lui Hristos.

Sala „Baptisteriu” a Muzeului Mitropolitan din Iași a găzduit, pe 1 februarie, vernisajul expoziției „Icoană și frescă” semnată de pictorul Marius-Ciprian Ghinescu din Iași. Lucrările pictorului ieșean au fost expuse în luna decembrie a anului trecut în Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei, după ce a câștigat Marele Premiu al Concursului Național Icoana Ortodoxă – Lumină credinței, ediția a VI-a. Au

răspuns invitației autorului preot, profesori, pictori bisericești, oameni de cultură și prieteni. Vernisajul a fost deschis de un repertoriu de cântări religioase interpretate de un grup de studenți ai Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași. Arhimandritul Nichifor Horia, Exarhul administrativ al mănăstirilor din Eparhia Iașilor, a subliniat că icoana trebuie să împlicească dimensiunea credinței: „Această expoziție este o manifestare a evlaviei și a credinței ortodoxe, dar și a purtării rugăciunilor în mănăstiri, o parte dintr-o acestea fiind zugrăvite în aceste compozиții originale. Icoana trebuie să împlicească dimensiunea credinței care își pune amprenta pe opera realizată, care este împreună-lucrare inspirată artistului de Dumnezeu, de Sfântul Duh și de sfântul pictat. Mă bucur de organizarea acestei expoziții! Nădăduiesc că pictorul Marius Ghinescu va crește și mai mult în talentul pe care și l-a vădit atât de repede”.

Simpozion dedicat părintelui Justin Pârvu la Mănăstirea Paltin

Ziua de prăznuire a Sfântului Sfințit Mucenic Haralambie, 10 februarie, a constituit pentru Mănăstirea Petru Vodă și pentru Mănăstirea Paltin din județul Neamț un prilej de pioasă aducere-aminte și emoționantă evocare a vrednicului de pomenire Arhimandrit Justin Pârvu. În această zi, s-au împlinit 99 de ani de la nașterea marelui duhovnic al neamului românesc, ctitorul și povătitorul celor două binecunoscute mănăstiri nemțene. După cum ne-a relatat Pr. Prof. Vasile Păvăleanu, director adjunct al Seminarului Teologic Liceal Ortodox „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț, la Mănăstirea Paltin, din încredințarea IPS Părinte Mitropolit Teofan, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de PS Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La finalul Sfintei Liturghii, Preasfinția Sa a adresat un bogat cuvânt de învățătură, în care a subliniat că doar prin smerenie ne facem cu adevărat următori ai pildei de viețuire a vrednicului de pomenire Arhimandrit Justin Pârvu: „Trăirea și mărturisirea a tot ceea ce a lăsat moștenire părintele Justin trebuie trăite foarte smerit. Dacă este smerenie, va da roade. Dimpotrivă, dacă moștenirea sa va fi folosită cu mândrie, nu aduce roade și nici cinste părintelui”. A urmat slujba de pomenire, agapa frătească și o vizită la

chilia unde părintele Justin a petrecut ultimii ani ai vieții pământești și unde și-a dat sufletul în mâinile Domnului. În a doua parte a zilei, s-a desfășurat Simpozionul „Părintele Justin – simbol al unității naționale și apologet al credinței neamului românesc”, în contextul celebrării Centenarului Marii Uniri.

„Cuvântul Crucii”

Pe 26 februarie, în Sala Voievozilor de la Palatul Culturii din Iași, a avut loc conferința „Cuvântul Crucii” organizată de Complexul Muzeal Național „Moldova” în parteneriat cu Arhiepiscopia Iașilor, Asociația „Eleon” și ASCOR – filiala Iași. Evenimentul s-a desfășurat cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit Teofan. În cadrul manifestării, au avut prelegeri Pr. Prof. Univ. Dr. Constantin Coman, cadru didactic al Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București dar și dl Cercet. Șt. Dr. Bogdan Tătaru-Cazaban, moderatorul evenimentului fiind eseistul Dr. Costiion Nicolescu. Conferința „Cuvântul Crucii” are rolul de a dezvolta, tematic, proiectul expozițional „Crucea, de la comunitate la comuniune. 100 de cruci la 100 de ani”, aflat în derulare la

Muzeul de Artă până pe 4 martie. În cadrul discursului său, Pr. Prof. Constantin Coman a adresat câteva gânduri cu privire la acest proiect: „Crucea este total pentru noi: este simbol, este recapitulare, este semn, este pecețe, este peste tot, ne umple viața. Ne spune mult despre felul în care noi ne raportăm la Sfânta Cruce. Ea este pentru noi, creștini, soluția, în sensul cel mai

plenar al cuvântului. Este calea izbăvitoare, este parcursul, direcția înspre care trebuie să mergem pentru a ne împlini, pentru a ajunge la deplinătatea vieții și pentru a ajunge la mântuire, pentru a pași în Împărăția lui Dumnezeu”. La finalul discursurilor, publicul prezent în sală a adresat invitaților diverse întrebări cu referire la tema conferinței.

Omagierea Prof. Univ. Dr. Constantin Cucoș la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași

Prof. Univ. Dr. Constantin Cucoș, director al Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, delegat laic al Arhiepiscopiei Iașilor, și membru în Adunarea Națională Bisericească și membru în Consiliul Național Bisericesc, a fost aniversat pe 12 ianuarie la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași, cu ocazia împlinirii vîrstei de 60 de ani. La momentul festiv, inițiat de dr. Ana-Nicoleta Grigore, au fost prezenți studenți teologi de la mai multe secții, cât și conducerea facultății. Pr. Prof. Univ. Dr. Ion Vicovan a adresat un cuvânt de apreciere pentru întreaga activitate a profesorului Constantin Cucoș atât la catedră, cât și în slujba Bisericii: „Domnul profesor Constantin Cucoș este foarte cunoscut atât în țară, cât și în străinătate; nu mai are nevoie de nici o prezentare. Aș dori doar să adaug, având în vedere că îl cunosc de foarte multă vreme, că a fost și este un om foarte harnic. Drept dovadă, și în această dimineață a fost foarte matinal, ajungând la curs chiar mai devreme, conform proverbului «Ziua bună se cunoaște de

dimineață și viața de la început». Domnul profesor are o activitate impresionantă din punct de vedere științific, al cercetării, fiind cel mai de seamă reprezentat al domeniului în care activează, având contribuții reale, de mare valoare, și în ceea ce privește învățământul religios. Nu există lucrare de grad didactic la noi în țară, și nu numai, în care profesorul Constantin Cucoș să nu fie citat consistent. În al doilea rând, domnul profesor este foarte angajat în viața Bisericii, fiind în trecut membru în Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor, iar în acest moment delegat laic al Arhiepiscopiei Iașilor și membru în Adunarea Națională Bisericească (Patriarhia Română),

și membru în Consiliul Național Bisericesc, comisia cultural-educațională. Astfel, putem spune că pe linie didactică domnul profesor este la vîrf, iar pe linie de implicare în viața Bisericii și în învățământul religios și teologic este unul dintre cei mai de seamă reprezentanți, cu un cuvânt ce cântărește greu”.

Vizibil emoționat, profesorul Constantin Cucoș a mulțumit pentru momentul organizat, menționând colaborarea frumoasă cu Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași și amintind satisfacțiile profesionale deosebite pe care le-a avut din partea studenților teologi pe care i-a format.

Evenimente speciale în cadrul Zilelor Colegiului „Sfântul Nicolae” din Iași

Colegiul „Sfântul Nicolae” este unul dintre mediile cele mai propice voluntariatului din mediul studentesc ieșean. Anual, acesta ajunge la inimile oamenilor prin diverse proiecte ce au ca scop, pe de o parte, acțiunile filantropice concretizate prin ajutorarea semenilor, iar pe de altă parte, promovarea creativității și a spiritului critic. Ca și în anul 2016, Colegiul a participat și anul trecut la Gala Națională a Voluntarilor, eveniment menit să recunoască meritele voluntariatului, la nivel național. Organizator este Federația VOLUM, care reunește peste 85 de organizații membre. Spre deosebire de anii precedenți, în anul 2017, voluntarii colegiului au înscris trei proiecte, care ulterior au devenit finaliste la Gala Națională a Voluntarilor:

„DAU – Dăruiești. Ajuți. Unești”; „Dăruiește un zâmbet” și „Festivalul-concurs de scurtemetraje ANCORA”. Colegiul a participat alături de alți 119 finaliști, împărțiti astfel: 53 de nominalizări pentru categoria Proiectul de voluntariat al anului, 43 de nominalizări pentru categoria Voluntarul anului, 11 nominalizări pentru categoria Coordonatorul de voluntari al anului și 12 nominalizări pentru categoria Echipa de voluntari a anului – introdusă anul acesta în competiție. În urma voturilor publicului și a deciziei juriului, două proiecte ale Colegiului „Sfântul Nicolae” au fost premiate în cadrul galei care a avut loc în data de 19 decembrie 2017. Astfel „DAU – Dăruiești. Ajuți. Unești” a obținut premiul publicului pentru cel mai votat proiect al anului. Proiectul ➔

⇒ reprezintă inițiativa comunității de fete de la Colegiul „Sfântul Nicolae”. Obiectivul inițiativei a constat în ajutorarea oamenilor străzii sau a celor din medii defavorizate, acesta concretizându-se prin „oferirea unei ciorbe calde și a unei vorbe bune”. În cadrul acestei activități au fost implicați 25 de voluntari, iar numărul beneficiarilor s-a ridicat la peste 1.000. Cel de-al doilea proiect câștigător în cadrul acestei competiții a fost „Festivalul-concurs de scurtmetraje ANCORA”, obținând Premiul „Proiectul de voluntariat al anului” în domeniul artă și cultură. Evenimentul numără două ediții, fiind singurul festival de scurtmetraje din Iași dedicat tinerilor și unul dintre cele mai dragi proiecte derulate de Colegiu până acum. Faptul că proiectele CSN sunt printre puținele inițiative ieșene recunoscute și premiate la nivel național scoate în evidență cel puțin două lucruri: primul aspect prezintă efortul continuu al membrilor Colegiului „Sfântul Nicolae” ca un impact real în rândul beneficiarilor; cel de-al doilea, care vine în completarea celui

dintâi, aduce doza de motivare și satisfacție în rândul voluntarilor. Astfel, umărul pus de aceștia în dezvoltarea unei inițiative ajunge să provoace un ecou dincolo de granițele Iașului și, de ce nu, să devină exemplu de bună practică.

Sfinții Trei Ierarhi i-au reunit în rugăciune pe studenții teologi și pe seminariștii ieșeni

Sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi a fost prăznuită în acest an într-un mod inedit de teologii din Iași: studenții și profesorii Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” s-au rugat în cadrul Sfintei Liturghii împreună cu elevii și profesorii Seminarului Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare”. Slujba a fost săvârșită la Catedrala Mitropolitană de IPS Părinte Mitropolit Teofan, alături de IPS Părinte Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților. În cuvântul rostit după citirea Evangheliei, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a vorbit despre îndatoririle slujitorilor Bisericii, precum și ale celor care absolvesc instituțiile de învățământ teologic: „Atât creștinul obișnuit, dar cu atât mai mult cei care osteneșc ca păstorii sau care se pregătesc de lucrarea de păstor în Biserica Dumnezeului Celui Viu sunt chemați să îndeplinească diferite slujiri. După darul pe care Dumnezeu l-a așezat în fiecare om, după darul pe care fiecare om l-a lucrat, după chemarea din partea Bisericii, fiecare este așezat în casa lui Dumnezeu ca să îndeplinească lucrarea Lui și

toți împreună să zidească Biserica Dumnezeului Celui Viu. În Biserică nu toți avem aceeași lucrare, nu toți suntem chemați să împlinim același lucru, dar, cu toate acestea, nu există o lucrare mai înaltă sau alta mai joasă. Deși toate sunt diferite și fiecare are rangul său, în slujirea noastră toti suntem chemați să ajutăm, sub oblăduirea Duhului Sfânt, la zidirea Bisericii Dumnezeului Celui Viu din sufletele noastre și din lume”.

În cadrul Sfintei Liturghii a avut loc hirotonia întru preot a părintelui diacon Cătălin Vatamanu, Lect. Prof. Dr. al Facultății

de Teologie Ortodoxă din Iași. De asemenea, Pr. Lect. Dr. Cezar Paul Hârlăoanu, de la Facultatea de Teologie din Iași, și Pr. Prof. Paul Rusu, de la Seminarul Teologic din Iași, au fost hirotesiți iconom-stavrofor.

Ca în fiecare an, un student din anul IV de la secția Teologie Pastorală din cadrul Facultății de Teologie a rostit o predică referitoare la sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi.

În finalul evenimentelor a adresat un cuvânt celor prezenți și IPS Părinte Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților: „Sfinții Trei Ierarhi sunt patroni, adică ocrotitori

⇒ și rugători pentru tinerii din școlile noastre de Teologie – facultate și seminar. Sfinții Trei Ierarhi au fost ceea ce au fost, oameni de seamă, datorită mamelor și taților lor. Pomul fructifer este bun dacă în pepinieră a avut

parte de îngrijirea cuvenită. Urmarea școlilor teologice de către tineri se datorează și părintilor, care au știut să-i crească având la bază o temelie formată din învățătură și trăire. Acești părinți sunt eroi, oameni de seamă, care

au dat și dau Bisericii adevărați slujitori. Dascălii de la Facultatea de Teologie și de la Seminarul Teologic vin și îmbogățesc cunoștințele primite de acești tineri în familie".

Peste 350 de copii la etapa județeană a concursului „Din suflet de creștin”

Pea 16 februarie 2018, a pavut loc la Palatul Copiilor din Iași etapa județeană a proiectului educațional național „Din suflet de creștin”, ajuns în acest an la ediția a IX-a, una specială dedicată Anului Centenar. Manifestarea a constat într-un concurs național de muzică religioasă și patriotică. Cu acest prilej, pe holul Palatului Copiilor din Iași s-a amenajat și o expoziție de postere, lucrări de arte vizuale și arte plastice, precum și un colț cu produse și materiale țărănești, cu titlul „Centenarul Marii Uniri”. Din juriu au făcut parte Pr. Prof. Iulian Zaltariov, președinte și profesor de specialitate la Seminarul Teologic „Sfântul Vasile cel Mare” din Iași, prof. Geanina Crețu Ribana, artist liric – mezzosoprană în cadrul Operei Naționale Române din Iași, profesor educație muzicală – Canto-Pian – Clubul Artelor Iași și interpret consacrat

de folclor, și Prof. Cristina Cozma din partea Palatului Copiilor din Iași. Pe scenă au evoluat un număr de peste 350 de copii din diferite localități din județul Iași. Concursul a fost împărțit pe diverse secțiuni: școli de masă, cluburi școlare, cluburi private și parohii; și categorii de vîrstă: 0-14; 5-8; 0-8 (soliști și formații –

coruri). Repertoriul a constat într-un cântec religios și unul patriotic, având conținut religios. Faza națională a concursului de muzică religioasă și patriotică va avea loc pe data de 18 mai tot la Palatul Copiilor Iași. Proiectul „Din suflet de creștin” se înscrive în rândul manifestărilor dedicate Anului Centenar al Marii Uniri.

Elevi teologi, voluntari în domeniul asistenței sociale în Granada, Spania

In perioada 21 ianuarie – 4 februarie, un grup de 13 elevi din clasa a XII-a a Liceului Teologic Ortodox „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din municipiul Piatra Neamț, sub îndrumarea Pr. Prof. Cojan Dan Ovidiu, au desfășurat un stagiu de pregătire, ca voluntari în domeniul asistenței social-filantropice, în orașul Granada, Spania. Acțiunea s-a înscris în cadrul unui proiect Erasmus, cu titlul

„Voluntariat și asistență socială în mediul ecumenic” din cadrul Programului Uniunii Europene pentru educație, formare profesională, tineret și sport, proiect ce o are ca și coordonator principal pe doamna Prof. Dr. Moscalu Luminița. Prezența elevilor seminariști în orașul Granada a debutat cu repartizarea pe grupe de practică în cele 4 centre apartinătoare Federației granadine a persoanelor cu dizabilități fizice

organice. În cadrul plasamentului de practică al elevilor, aceștia au învățat să adopte metode diverse specifice fiecărei probleme și caz particular al persoanelor în cauză, cum ar fi realizarea unor suporturi de consiliere, dezvoltarea de programe pentru tineri și persoane cu nevoi speciale, desfășurarea unor activități de socializare, cât și sportiv-disctractive.

Experiența elevilor dobândită ➔

⇒ În această perioadă a avut, în primul rând, un rezultat deosebit prin dezvoltarea anumitor competențe, cunoștințe și abilități necesare pentru continuarea activităților lor pastoral misionare și social-filantropice și, în egală măsură, dezvoltarea personală a lor în scopul realizării unei mai bune comunicări în spirit european prin dialog interlinvistic, intercultural și, nu în ultimul rând, interconfesional și al respectului reciproc. Totodată, ei s-au bucurat și de efectuarea unui curs de limbă spaniolă, finalizat cu obținerea unui „Certificat european de pregătire lingvistică” spaniol. Încununarea participării și implicării elevilor, cât și a ca-

drului didactic care a monitorizat întreaga lor activitate, a constat în răsplătirea acestora de către M.E.P. (Mobility European Pro-

jects), Europroject Granada, SL cu „Certificatul de Recunoaștere a experienței și competențelor dobândite”.

Conferința „SuperTeach” la Iași

Romanian Business Leaders (RBL), cea mai importantă comunitate de antreprenori și executiivi de top din România, în parteneriat cu „Educativa” și Institutul de Dezvoltare Personală a organizat cea de-a doua conferință inspirațională pentru profesori, ca parte a unui proiect menit să îi sprijine pe aceștia să creeze comunități cu o „Mentalitate Deschisă” ori să devină ambasadori ai „Mentalității Deschise” în comunitățile lor. Aproximativ 470 de profesori din Iași și din regiune, cu 170 mai mulți decât în București, au participat pe 27 ianuarie, la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, la cea de-a doua conferință „SuperTeach” organizată de RBL. La conferință, profesorii au urmărit discursuri motivationale și au avut ocazia să participe la workshop-uri pe teme cum ar fi impactul „Mentalității Deschise” în motivarea elevilor, o mai bună înțelegere a tipologii lor sau principii de formare a unor relații sănătoase între mentorii și elevi. Conferințele au fost urmate de un program de formare în implementarea principiilor „Mentalității Deschise” în educație, un instrument folosit la nivel internațio-

nal pentru schimbarea mentalității. Acestea au fost oferite de Institutul Arbinger, lider mondial în schimbarea mentalității, reprezentat în România de Institutul Dezvoltării Personale. Printre speakerii prezenți la Iași s-au numărat: Dragoș Anastasiu, antreprenor, preotul Constantin Necula, Cristina Gheorghe, președintele IDP, Oana Moraru, fondator Școala „Helikon”, Claudia Chiru, profesor școală primară, Alexandru Ghiță, fondator „Educativa”, Daniela Ceredeev, profesor „Merito”, Vasile Brașovanu, profesor „Teach for Romania”, Angela Dimitră, profesor „Teach for Ro-

mania”. Aceștia au împărtășit celor prezenți la conferință experiența lor în domeniul educațional și antreprenorial.

„SuperTeach” este o inițiativă care își propune să schimbe sistemul de învățământ din interior, sprijinindu-i pe profesori să devină factori ai schimbării prin programe de formare în schimbarea mentalității proprii și a celor din jur. Inițiatorii proiectului sunt Dragoș Anastasiu, Felix Tătaru, Alexandru Ghiță, Cristina Gheorghe. Susținătorii conferinței de la Iași sunt Eurolines, GMP Group, Galaxy Design și Școala Varlaam.

Întâlniri de lucru pentru îmbunătățirea activităților cu tinerii

Timp de trei zile, între 5 și 7 februarie, la Mănăstirea Sucevița, cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit Teofan, s-a desfășurat training-ul „Familia preotului și tinerii comunității”, susținut de trainerii crestini Cristian și Cristina-Elena Neguț din București. Training-ul a adunat opt familii de preoți, cele mai multe angrenate în lucru cu tinerii în parohiile lor. Training-ul a fost axat pe ideea de a învăța să transforme o mulțime într-un grup și apoi un grup într-o echipă. În final s-a hotărât scrierea unui proiect misionar nou care urmărește lucrul cu tinerii și implementarea lui – pentru o perioadă de 16 luni – în 8 parohii din Arhiepiscopia Iașilor.

Pentru a aprofunda viziunea Arhiepiscopiei Iașilor privind lucrarea cu tinerii – formarea unei generații de tineri, mădulare vii în Trupul lui Hristos –, cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit Teofan, Departamentul

de Misiune pentru Tineret a organizat, în perioada 5-6 februarie, la Centrul social-cultural „Sfântul Ilie” – Miclăușeni, întâlnirea de lucru a preoților care desfășoară activități intense cu tinerii din Arhiepiscopia Iașilor. Scopul întâlnirii a fost acela de a-i aşeza împreună pe părinții care au grupuri de tineri cu care lucrează organizat, pentru a se cunoaște și a împărtăși din experiențele pozitive și din problemele întâmpinate în lucrarea cu tinerii. Totodată, s-a realizat și o analiză a activității pastorale cu tinerii pentru anul 2017 și o programare a activităților comune pentru anul 2018. La această întâlnire de lucru au participat 32 de preoți coordonatori ai filialelor ATOR și ai grupurilor de tineri din parohiile eparhiei noastre. Întâlnirea a cuprins mai multe sesiuni de discuție pe grupe sau în plen, sesiuni de lucru individual, slujirea Sfintei Liturghii și vizionarea și discutarea unor

materiale care pot fi folosite de cei care doresc să își îmbunătățească lucrarea cu tinerii.

Departamentul Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor a organizat pe 26 februarie, în Sala „Sinaxar” a Muzeului Metropolitan, o întâlnire de lucru cu voluntarii care în anul 2018 vor fi formatori pentru tinerii din parohiile rurale ale Arhiepiscopiei Iașilor. Întâlnirea a fost structurată în două părți. Prima parte a avut ca scop prezentarea obiectivelor principale ale proiectului, iar în a doua parte voluntarii au avut parte de o formare în una dintre cele trei direcții în care se vor desfășura training-urile: comunicare, public speaking sau organizare de evenimente. Departamentul Misiune pentru Tineret își propune să organizeze în anul 2018, 100 de seminarii care vor începe în luna aprilie și se vor încheia în luna decembrie.

Simpozionul „Tinerii: un neam, o credință, o simțire”

Odată cu marea sărbătoare a Întâmpinării Domnului, pe 2 februarie este și Ziua Mondială a Tineretului Ortodox. Cu acest prilej, la Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din cartierul ieșean Galata, a avut loc cea de-a XI-a ediție a simpozionului dedicat acestei zile, ediție derulată sub genericul „Tinerii: un neam, o credință, o simțire”. Părintele Mircea Stoleariu, parohul bisericii, a remarcat faptul că Ziua Mondială a Tineretului Ortodox este un bun prilej de a invita și a provoca tinerii la diverse activități în Biserică, „cu menirea de a le întări conștiința identității creștin-ortodoxe, de a-i integra și a-i face activi, „mădulare vii” ale Bisericii. În dimineața zilei, tinerii au participat la

Sfânta Liturghie, apoi, de la ora 13:00, s-a derulat prima sesiune a simpozionului, la care au participat elevi și profesori de la mai multe școli și din diverse localități: Corul Colegiului Național de Artă „Octav Băncilă” din Iași – Prof. Elena Chirvase; Grupul instrumental „Intermezzo” al Colegiului Național Iași – Prof. Gabriela Rusu; Adrian Petras, chitară, Colegiul Național Iași – Prof. Camelia Chihăroi; elevi de la Școala Gimnazială „D.D. Pătrășcanu” Tomești, care au prezentat sceneta „1 Decembrie” – Prof. coordonator Georgeta Murărașu; Corul „Anghelos” al Școlii Gimnaziale „Ion Simionescu” Iași. De asemenea, participanții s-au bucurat de recitările de excepție ale Cezarei Niță, ale Dianei Hrapciuc și

ale Mădălinei Chirilă, eleve coordonate de Prof. Mihaela Cojocaru de la Școala Gimnazială „Ion Simionescu” Iași, și de un mic recital de vioară susținut de Șerban Casian.

În aceeași zi, de la ora 18:00, au fost susținute prelegeri legate de tema Simpozionului. Invitații au fost: Părintele Constantin Sturzu, Consilier al Sectorului Comunicare și Relații Publice al Arhiepiscopiei Iașilor, Părintele Arhimandrit Siluan Șandor, Consilier misionar-pastoral al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei, și Lect. Univ. Dr. Bogdan Constantin Necula, de la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

SUMAR

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor	2	Hotărârile Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei	16
Sfîntirea cea mare a apei la Catedrala Mitropolitană din Iași	9	Noutăți editoriale la Editura Doxologia	18
Ziua Unirii Principatelor, la Iași	10	Simpozion dedicat părintelui Justin Pârvu la Mănăstirea Paltin	21
Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv, serbat pentru prima dată la Iași	12	„Cuvântul Crucii”	21
Hramul istoric al Catedralei Mitropolitane din Iași	13	Omagierea Prof. Univ. Dr. Constantin Cucoș la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași	22
Conferință preoțească în Protopopiatul Iași I ...	15	Sfîntii Trei Ierarhi i-au reunit în rugăciune pe studenții teologi și pe seminariștii ieșeni	23
Noi hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române	16	Întâlniri de lucru pentru îmbunătățirea activităților cu tinerii	26

Președinte:

IPS Mitropolit TEOFAN

Vicepreședinte:

PS Episcop-Vicar

CALINIC BOTOȘANEANUL

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN
(decan al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Pr. prof. univ. dr. habil. Gheorghe POPA
(director al Școlii Doctorale)

Prof. univ. dr. Ștefan AFLOROAEI
(membru onorific în
Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor)

Cătălin Jeckel
(consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Comitetul redațional:

Cătălin Jeckel
director (Editura Doxologia)

Pr. Cezar Țăbârnă
redactor-șef (Editura Doxologia)

Pr. Adrian Ștefan Chelaru
redactor coordonator

Cristi Reuț
corector

Lucian Dragomir
designer

Constantin Ciofu
Tudorel Rusu
Silviu Cluci
Adrian Sîrghi
Oana Nechifor
Constantin Comici
Lucian Ducan
fotoreporteri

Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Conceptul grafic al revistei: Pr. Constantin Sturzu
Sursă informații: „Ziarul Lumina” – Ediția de Moldova și doxologia.ro

Adresa redației:

Iași, 700038
Str. Cuza-Vodă nr. 51
(încinta Mănăstirii Golia)
Tel.: 0232-216693
Fax: 0232-216694

ISSN 1221-4884

<http://editura.doxologia.ro>; e-mail: editura@doxologia.ro
Tiparul executat la Tipografia mitropolitană Iași